

Najväčší kontrakt v histórii. Húfnice dostane ukrajinská armáda skôr ako tá slovenská. Rozhodol o tom vlastizradca Naď, Kaliňák žiada audit

- CZ24 News | 6. prosince 2023

SLOVENSKO / UKRAJINA: Slovensko po ruskej invázii na Ukrajinu odovzdalo Kyjevu darom v 13 balíkoch vojenskej pomoci v celkovej hodnote 671 miliónov eur nielen rôznu vojenskú techniku vrátane vyradených stíhačiek MiG-29, ale na základe bilaterálneho komerčného kontraktu mu dodalo osem samohybných húfnic Zuzana 2.

Slovenská húfnica Zuzana 2 na fronte na Ukrajine

Tie sú vlajkovou loďou domáceho obranného priemyslu, no nie sú to posledné slovenské húfnice, ktoré zo Slovenska na Ukrajinu poputujú. Výrobu ďalších 16 húfnic Zuzana 2 pre Ukrajinu objednalo a zaplatilo v októbri roku 2022 Dánsko, Nórsko a Nemecko. Ministerstvo obrany preto stálo pred rozhodnutím, či uprednostní potreby slovenskej armády, alebo dodrží už zaplatený kontakt za 93 miliónov eur so spojencami.

Húfnice Zuzana 2 patria k jedným z mála zbraňových systémov, ktoré sa na Slovensku vyrábajú. Od roku 2021 sú súčasťou výzbroje slovenskej armády. Ich zavedenie do výzbroje Ozbrojených síl Slovenskej republiky (OS SR) však nebolo jednoduché a sprevádzali ho časté zmeny harmonogramu dodávok. Dôvodom boli výpadky v dodávateľskom reťazci počas pandémie covid.

Slovenská armáda má však od roku 2018 objednaných 25 húfnic, z ktorých zatiaľ dostala 17 kusov. Dôvodom omeškania dodávky je, že výrobca Zuzán, firma Konštrukta-Defence, uprednostňuje objednávky pre Ukrajinu.

No v prípade východného suseda sa môže opakovať podobný scenár ako v prípade dodávok pre OS SR a ani Ukrajinci nedostanú svoju objednávku načas. Podľa informácií Pravdy zbrojovke na dokončenie objednávky chýbajú napríklad súčiastky pre kanóny alebo časti podvozku. „S výrobou Zuzany je to ako so všetkým v tejto krajine po prevzatí moci. Všetko je v katastrofálnom stave, v katastrofálnom nastavení. Deň má iba 24 hodín, my by sme potrebovali, aby mal aspoň 72 hodín, aby sa to po nich dalo upratať,“ reagoval pre Pravdu minister obrany Robert Kaliňák (Smer). Za úlohu si tak dal vypracovať audit a do riadiacich funkcií postupne dosadzuje svojich ľudí.

Premiér Robert Fico a minister obrany Robert Kaliňák prichádzajú na rokovanie vlády.

No zatiaľ nie je známe, kto povedie zbrojovku Konštrukta-Defence, ktorá patrí pod štátny zbrojársky holding DMD. Odkedy bol ministrom obrany Jaroslav Naď (Demokrati), vedie ju Alexander Gurský. Kaliňák však už v novembri stihol vymeniť šéfa zbrojárskeho holdingu DMD a stal sa ním Miroslav Sim, s ktorým sa minister obrany pozná už dlhé roky. „Ako neexistuje vec, ktorú by nerozbili v snahe zničiť všetko, čo kedy bolo vybudované v minulosti,“ dodal Kaliňák na margo predchádzajúcich vlád a skonštatoval, že výroba húfnice má nábeh na viacero reputačných rizík. „Všetko mešká, neexistuje zbrojná výroba, ktorá by nemeškala. Je to rozbité. Diali sa tu neuveriteľné veci a Zuzana prejde podrobným auditom,“ zdôraznil podpredseda Smeru.

Harmonogram výroby zostavujú peniaze

Ministerstvo obrany však odloženie výroby pre OS SR v minulosti za problém nepovažovalo. O uprednostnení ukrajinskej dodávky mal rozhodnúť rezort ešte pod vedením novozvoleného predsedu Demokratov Naďa. Ten na odporúčanie náčelníka generálneho štábu Daniela Zmeka rozhodol, že dodávky pre OS SR sa dokončia, až keď bude hotová komerčná objednávka pre Ukrajinu.

Harmonogram výroby pritom nevytvára samotná Konštrukta, ale je skôr určený tými, čo za výrobu

platia. V prípade ukrajinskej objednávky sú to Dáni, Nemci a Nóri. Ak spoločnosť dohodnutý harmonogram dodržiava, nekazí si reputáciu a taktiež dostáva od štátu peniaze.

Minister obrany Jaroslav Naď si 9. decembra 2022 v Kyjeve prevzal z rúk prezidenta Ukrajiny Volodymyra Zelenského Rád Jaroslava Múdreho II. stupňa.

No komplikácie s dodaním húfnic Zuzana 2 ukrajinskej strane sa objavili už pri letnom odovzdaní prvých dvoch kusov z aktuálneho balíka 16 samohybných diel. Aj napriek tomu, že si ukrajinský veľvyslanec na Slovensku Myroslav Kastrana slávnostne prevzal v auguste prvé dva kusy húfnic, oba stroje boli Ukrajine skutočne dodané až na konci októbra. Problém mal nastať práve z toho dôvodu, že dané húfnice nespĺňali parametre požadované ukrajinskou armádou.

S otázkami o meškajúcej výrobe sa Pravda obrátila na úsek generálneho riaditeľa Konštrukta-Defence. „Ďakujeme za Váš prejavovaný záujem, za účelom odpovedí na Vami zaslané otázky sa, prosím, obráťte na tlačové oddelenie ministerstva obrany,“ reagovala riaditeľka úseku generálneho riaditeľa a právnych služieb Zuzana Valenčíková.

Prehliadka vo výrobnej hale spoločnosti Konštrukta-Defence

Slovenskí delostrelci

Zmluvu na obstaranie 25 kusov moderných húfnic Zuzana 2 aj s príslušenstvom podpísalo ministerstvo obrany na čele s bývalým ministrom obrany Petrom Gajdošom (SNS) ešte v roku 2018. Všetkých 25 objednaných zbraňových systémov malo byť dodaných do konca roka 2022. Harmonogram dodávok sa však niekoľkokrát v čase menil a to z dôvodu narušenia dodávateľských reťazcov, ktorý spôsobila pandémia koronavírusu. Prvé húfnice Zuzana 2 si tak slovenskí delostrelci prevzali až v júli 2021 a k dnešku majú OS SR vo výzbroji 17 diel Zuzana 2.

Posledných osem húfnic, ktoré mali byť dodané do konca minulého roka, sa Slovensko rozhodlo predať Ukrajine. Štátna firma Konštrukta-Defence podpísala príslušný kontrakt 1. júna 2022. V nadväznosti na tento kontrakt podpísala Konštrukta-Defence dodatok k zmluve so slovenským rezortom obrany, v ktorom sa píše, že posledných osem kusov húfnic Zuzana 2 bude OS SR dodaných do júna 2024.

Profesionálni vojaci si prevzali samohybné kanónové húfnice ZUZANA 2

Najväčší kontrakt v histórii

V októbri 2022 došlo k podpísaniu ďalšieho významného dokumentu. Vtedajší minister obrany Naď podpísal so svojím dánskym náprotivkom zámer vyrobiť pre Ukrajinu ďalších 16 húfnic Zuzana 2. Náklady na výrobu húfnic budú financovať Nemecko, Dánsko a Nórsko. Objednávka ďalších 16 húfnic Zuzana 2 pre Ukrajinu je v novodobej histórii Slovenska najväčším exportným kontraktom v oblasti obranného priemyslu.

„Dohoda s Nórmami, Dánmi a Nemcami bola podpísaná ešte vlani a peniaze sú už na účte ministerstva obrany. Konštrukta musela podpísať zmluvu aj s ukrajinskou stranou,“ ozrejmil bývalý minister obrany Naď. Zákazka od trojice spojencov vyšla na 93 miliónov eur a Naď sa mal pre omeškanie výroby rozhodnúť na základe odporúčania náčelníka generálneho štábu Zmeka. „On s tým nemal absolútne žiaden problém, keďže my nie sme v bojovej situácii. Preto sme nemuseli Zuzany pre OS

SR dodať hneď a pokojne počkajú, kým sa vyrobia tie pre Ukrajinu," skonštatoval.

Argumentovať sa malo pritom tým, že Slovensko má nateraz 17 húfnic a to podľa neho stačí. Dodal, že Slovensko disponuje aj tzv. jednotkovými húfnicami – Zuzana vz. 2000. Prototyp Zuzany 2 vznikol v roku 2008 a oproti húfnici Zuzana vz. 2000 je hlavný rozdiel v dĺžke hlavne 52 kalibrov a vo vyššej balistickej odolnosti priestorov posádky vozidla. „Húfnic máme až-až a koncom roka sa vrátia ďalšie z Lotyšska," prízvukoval Naď. Do Lotyšska vyštartovala ešte v sobotu 27. novembra 2021 z Michaloviec kolóna deviatich nových samohybných kanónových húfnic Zuzana 2, no rezort sa mal toto leto rozhodnúť, že rotáciu húfnic do Lotyšska nachvíľu preruší.

O žiadnom meškaní výroby však Naď informácie nemá. „To, že vojaci dostanú osem Zuzán o rok neskôr, ako plánovali, lebo sa uprednostnila ukrajinská výroba, tak to nič nemení na tom, že to bolo správne rozhodnutie. Nám chýbať nebudú, Ukrajinci to potrebujú hneď a za to platia," uzavrel Naď.

Škultéty z DMD Group predstavuje húfnice Zuzana 2

Chýbajúce kanóny a podvozky

Z interných zdrojov firmy Konštrukta-Defence však unikli informácie, že výrobca delostreleckých systémov Zuzana 2 nemá na výrobu 16 kusov húfnic objednaných pre Ukrajinu dostatok kľúčových komponentov. Spoločnosť túto informáciu nepoprela.

„Otázky smerujúce k výrobným kapacitám a prebiehajúcim obchodným aktivitám na základe zmluvných požiadaviek obchodných partnerov spadajú pod obchodné tajomstvo a spoločnosť Konštrukta-Defence sa k nim v súčasnosti nebude vyjadrovať," spresnila riaditeľka Valenčíková. Podľa informácií Pravdy však ide napríklad o súčiastky pre kanóny alebo časti podvozku. Absenciou kľúčových komponentov pre výrobu húfnic pre Ukrajinu hrozí, že štátna zbrojovka nedokáže v slúbenom termíne dodať produkty konečnému užívateľovi.

Jedným z možných riešení môže byť opätovné vzdanie sa zostávajúcich ôsmich húfnic Zuzana 2 pre OS SR v prospech Ukrajiny. Takéto rozhodnutie by však mohlo naraziť na legislatívne prekážky, pretože komponenty získané od subdodávateľov na výrobu ôsmich delostreleckých systémov Zuzana 2 boli výrobcovi húfnic dodané na základe deklarácie konečného užívateľa, ktorým je ministerstvo obrany. Inými slovami, dodané súčiastky spĺňajú parametre stanovené slovenskou armádou a nie sú určené na výrobu exportných húfnic. Ako si s tým nové vedenie poradí, Kaliňák zatiaľ nevie. O svojich krokoch chce informovať až po audite.

Minister Kaliňák sľubuje audit zbrojoviek

Nová vláda nebráni slovenským zbrojárskym podnikom pri výrobe a ani nezastavila dodávky zbraní zahraničným odberateľom. Nebránia ani tým objednávkam, ktorých konečným užívateľom je ukrajinská armáda. Odmietavý postoj premiéra Roberta Fica (Smer) k dodávkam zbraní na Ukrajinu sa týka len prípadných dodávok zbraní a munície zo zásob slovenskej armády.

„Keď nejaká firma chce vyrábať zbrane a niekde ich dodávať, tomu samozrejme nikto nebude brániť," povedal Fico. Minister obrany Robert Kaliňák (Smer) však priznal, že zbrojárska výroba trpí časovými sklzmi.

„Tak vyzerá aj výroba Zuzán, ktorá je takisto podrobená kontrole," podotkol a dodal, že aj k nej vydá rezort podrobnejšie vyhlásenie. Priznal však, že meškanie výroby pre slovenskú či ukrajinskú armádu

ešte nepreveroval. Minister obrany dostal začiatkom novembra od premiéra Fica úlohu, aby vzhľadom na objem doterajších dodávok na Ukrajinu spravil inventúru vojenského materiálu. Kaliňák vtedy uviedol, že prehodnotí politické a komerčné zmluvy.

Slovensko ešte za predchádzajúcich vlád začalo pripravovať projekt zvýšenia výroby munície. Muníciu kalibru 155 milimetrov vyrába na Slovensku pološtátna firma ZVS Holding, v ktorej vlastní polovičný podiel skupina Czechoslovak Group (CSG) českého podnikateľa Michala Strnada. Modernizáciou a predĺžením životného cyklu munície sa v krajine zase zaoberá spoločnosť VOP Nováky, ktorá tiež patrí do skupiny CSG.

Podľa Kaliňáka chce nové vedenie slovenského ministerstva obrany prehodnocovať najmä niektoré už uzavreté komerčné kontrakty, bližšie informácie neuviedol. Slovensko predtým zadalo rôzne zákazky na modernizáciu zastaraného vybavenia slovenskej armády. Kaliňák sa už krátko po októbrovom vymenovaní za ministra obrany vyslovil tiež za úpravu dohody o obrannej spolupráci medzi Slovenskom a Spojenými štátmi, proti ktorej Smer vystupoval už pri jej schvaľovaní v parlamente.

ZDROJ: Pravda